

Utveckling av det strategiska inköpsarbetet – med fokus på arbetslivskriminalitet

RAPPORT 2025:4

Slutredovisning av ett regeringsuppdrag

Upphandlingsmyndigheten

ISBN: 978-91-986966-9-1

Produktion: Upphandlingsmyndigheten, december 2025

Foto: Crisp Film

Sammanfattning

Upphandlingsmyndigheten slutredovisar genom denna rapport regeringsuppdraget att stimulera en utvecklad styrning och organisering av inköpsarbetet. Arbetet i uppdraget har fokuserat på hur det strategiska inköpsarbetet kan bidra till att motverka arbetslivskriminalitet. Upphandlingsmyndigheten har bland annat tagit fram ett webbstöd om hur arbetslivskriminalitet kan motverkas i upphandling. Webbstödet består av fyra delar: stöd kring hur upphandlande organisationer kan arbeta med styrning och organisering för att motverka arbetslivskriminalitet, stöd för bedömning av risker med arbetslivskriminalitet, en generell verktygslåda mot arbetslivskriminalitet samt åtgärder mot arbetslivskriminalitet vid entreprenadupphandling under byggprocessen.

Medarbetare vid Upphandlingsmyndigheten har under åren 2023–2025 deltagit i ca 60 externa aktiviteter som rör arbetslivskriminalitet i offentlig upphandling. Myndighetens Frågeservice har under samma tid via chatt, telefon och svar i myndighetens frågeportal besvarat över 840 frågor som rör arbetslivskriminalitet i offentlig upphandling. I rapporten nämns även några av de regeringsuppdrag till andra statliga myndigheter som rör utmaningar med välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet i upphandling, i de fall som myndigheterna ska inhämta erfarenheter från Upphandlingsmyndigheten. Myndigheten har även under åren 2023–2025 lämnat ett tiotal remissvar över betänkanden och andra underlag som berör arbetslivskriminaliteten i de offentliga inköpen.

I rapporten nämns även vissa pågående utredningar och regelreformer som berör frågan om arbetslivskriminalitet och oseriösa aktörer i offentlig upphandling. Vidare beskrivs hur motverkandet av arbetslivskriminalitet hänger samman med andra närliggande aspekter på de offentliga inköpen, såsom korruption, säkerhetsskydd och beredskap. Vidare beskriver Upphandlingsmyndigheten en rad insikter från arbetet i uppdraget. Utöver den probleminventering och de utvecklingstendenser som myndigheten redovisade i delredovisningen i maj 2024 nämns även två ytterligare insikter som sannolikt kommer påverka de offentliga inköpen framöver: behovet av att balansera tillit och kontroll samt att kriminella utnyttjar fler associationsformer.

Avslutningsvis beskriver Upphandlingsmyndigheten några insikter inför det fortsatta arbetet i det uppdrag till myndigheten att stödja kommunerna i arbetet med att motverka arbetslivs- och välfärdsbrottslighet i de offentliga affärerna som regeringen aviserat i budgetpropositionen för 2026. Det gäller bland annat behovet av digitalisering av inköpsprocesserna, de växande utmaningarna med kriminellas anpassningsförmåga och användandet av företag som brottsverktyg. Vidare beskrivs att samplanering av insatser, såsom bland annat Centrum mot arbetslivskriminalitet och Sverige mot organiserad brottslighet (SMOB), bedöms vara en framgångsfaktor i arbetet mot arbetslivskriminaliteten. Upphandlingsmyndigheten konstaterar också att behovet av att förbättra tillgången till information om leverantörer och att ställa arbetsrättsliga villkor i upphandlingar är stort. Slutligen konstaterar Upphandlingsmyndigheten att perspektivträngseln i de offentliga inköpen sannolikt medför att det blir viktigare för myndigheten att identifiera såväl synergier som målkonflikter mellan olika aktiviteter. En annan följd av denna utveckling är att Upphandlingsmyndigheten även kan behöva prioritera insatser som mer generellt utvecklar de offentliga affärerna, såsom digitalisering och e-handel, kategoristyrning och avtalsuppföljning.

Innehåll

1	Inledning.....	5
1.1	Uppdraget	5
1.2	Definitioner	5
1.3	Avgränsningar	6
2	Upphandlingsmyndighetens genomförda aktiviteter i uppdraget.....	8
2.1	Delredovisningen av uppdraget i maj 2024	8
2.2	Webbstöd för att motverka arbetslivskriminalitet i upphandling.....	8
2.3	Externt deltagande.....	9
2.4	Frågeservice	9
2.5	Upphandlingsmyndighetens angränsande insatser.....	9
2.6	Andra underlag från Upphandlingsmyndigheten till regeringen.....	11
2.7	Regeringens styrning av de offentliga inköpen	11
3	Parallella uppdrag och aktiviteter	14
3.1	Regeringsuppdrag till andra myndigheter som rapporterats sedan delredovisningen	14
3.2	Pågående utredningar inom kommittéväsendet.....	15
3.3	Relevant regelreformer.....	16
3.4	Bolagsverkets uppdrag om samordnad registerkontroll.....	17
4	Beröringspunkter med närliggande aspekter på de offentliga inköpen.....	20
4.1	Korruption och otillåten påverkan	20
4.2	Säkerhetsskydd i upphandling	21
4.3	Beredskapsaspekter i de offentliga inköpen.....	22
4.4	Slutsatser för arbetet mot arbetslivskriminalitet gällande andra aspekter på de offentliga inköpen	22
5	Insikter från arbetet i uppdraget sedan delredovisningen	25
5.1	Utvecklingen beskriven i Upphandlingsmyndighetens delredovisning	25
5.2	Kort om utvecklingen sedan delredovisning	26
5.3	Insikter inför det fortsatta arbetet	28

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Enligt Upphandlingsmyndighetens regleringsbrev för 2023 ska myndigheten 2023–2025 genomföra insatser för att öka upphandlande myndigheters och enheters (hädanefter ”upphandlande organisationers”) kunskaper om hur styrningen och organiseringen av inköpsarbetet kan utvecklas. Detta ska inkludera hur det strategiska inköpsarbetet kan bidra till att motverka arbetslivskriminalitet. Insatserna ska bland annat rikta sig till ledningen hos upphandlande organisationer och bygg- och anläggningssektorn ska prioriteras vid genomförandet av uppdraget. Boverket ska enligt sitt regleringsbrev stödja Upphandlingsmyndigheten i utförandet av uppdraget. Uppdraget delredovisades i maj 2024.

Utifrån Upphandlingsmyndighetens problem- och behovsanalys i kombination med andra erfarenheter har myndigheten valt att fokusera på frågor kring arbetslivskriminalitet i upphandling. Detta utgör därför den huvudsakliga inriktningen även i denna rapport.

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att även om detta regeringsuppdrag nu slutredovisas så fortsätter arbetet genom det uppdrag till myndigheten att stödja kommunerna i arbetet med att motverka arbetslivs- och välfärds-kriminalitet i de offentliga affärerna som regeringen aviserat i budgetpropositionen för 2026.

1.2 Definitioner

Som framgick av delredovisningen förekommer många och delvis överlappande begrepp för att beteckna utmaningar med olika former av regelöverträdelser och snedvridning av konkurrensen i upphandlingar. I uppdraget till Upphandlingsmyndigheten från 2023 används som redan nämnts begreppet *arbetslivskriminalitet*, vilket därför i huvudsak används i denna rapport. Någon beskrivning eller definition av företeelsen innehåller dock inte uppdraget. Detta är särskilt tydligt i olika regeringsuppdrag till andra myndigheter, där begrepp som ”välfärdsbrottslighet”, ”kriminalitet”, ”osund konkurrens”, ”oseriösa leverantörer” eller ”oseriösa aktörer” tycks användas som synonyma och närmast utbytbara begrepp.¹

Upphandlingsmyndigheten har inte identifierat något behov av att avgränsa de företeelser som behöver motverkas i upphandlingar till att främst eller endast handla om sådana som normalt faller under begrepp såsom ”arbetslivskriminalitet”. Sammanfattningsvis har de olika begreppen inte inneburit några större utmaningar i uppdraget. Däremot kan användandet av olika begrepp påverka Upphandlingsmyndighetens förutsättningar till samverkan med andra aktörer, vars uppdrag eller aktiviteter är mer tydligt avgränsade till en eller flera av dessa definitioner.

¹ Om hur olika begrepp förhåller sig till varandra, se till exempel Brottsförebyggande rådet (Brå), *Välfärdsbrott – ett samlingsbegrepp*, artikel publicerad den 3 december 2025: <https://bra.se/nyheter/arkiv/2025-12-03-valfardsbrott---ett-samlingsbegrepp>

1.3 Avgränsningar

Upphandlingsmyndighetens arbete mot arbetslivskriminalitet har varit brett men samtidigt avgränsats utifrån det aktuella uppdraget. Det betyder att arbetet i första hand omfattat åtgärder mot arbetslivskriminalitet som har en koppling till upphandling eller valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). En avgränsning i arbetet har varit att det inte omfattar andra former av osund konkurrens i upphandlingar, såsom konkurrensbegränsande samarbeten (anbudskarteller) eller korruption och otillåten påverkan (se dock avsnitt 4.1). En annan konsekvens är att utmaningar med till exempel bidragsbrottslighet eller överutnyttjande av den nationella taxan inom sjuk- och tandvården inte ingått i myndighetens arbete inom ramen för uppdraget.

Genomförda aktiviteter

2 Upphandlingsmyndighetens genomförda aktiviteter i uppdraget

I detta avsnitt redovisar Upphandlingsmyndigheten aktiviteterna i det aktuella regeringsuppdraget. Bakgrunden till myndighetens prioriteringar framgår på ett övergripande plan av myndighetens tidigare nämnda delredovisning av uppdraget.

2.1 Delredovisningen av uppdraget i maj 2024

Det aktuella uppdraget delredovisades i maj 2024.² Delredovisningen utgör en leverans i sig, då den innehåller en probleminventering och beskriver en rad utvecklingstendenser. Utöver att beskriva myndighetens arbete i uppdraget innebar framtagandet av rapporten att medarbetare vid myndigheten gick igenom ett stort antal rapporter och andra underlag som belyser utvecklingen i skärningspunkten arbetslivskriminalitet och offentlig upphandling. Dessa insikter har varit till stor nytta vid genomförandet av i andra aktiviteter i uppdraget, inte minst vid framtagande av andra underlag inom området samt vid externa aktiviteter.

2.2 Webbstöd för att motverka arbetslivskriminalitet i upphandling

I april 2025 publicerade Upphandlingsmyndigheten ett omfattande webbstöd för att motverka arbetslivskriminalitet i offentlig upphandling. Webbstödet är ett stöd som gör det enklare för upphandlande organisationer att identifiera risker och motverka att oseriösa aktörer vinner upphandlingar. Webbstödet består av fyra delar:

1) Att arbeta med styrning och organisering för att motverka arbetslivskriminalitet

Beslutsfattare och verksamhetschefer i offentliga organisationer har en central roll i att driva och stödja initiativ för att bekämpa arbetslivskriminalitet inom inköp och upphandling. I den här delen av webbstödet finns konkreta förslag på hur upphandlande organisationer kan arbeta strategiskt för att motverka arbetslivskriminalitet.

2) Om riskbedömning och arbetslivskriminalitet

Den här delen av webbstödet hjälper upphandlande organisationer att bedöma var risken för arbetslivskriminalitet är som störst och att sätta in relevanta åtgärder. Arbetet med att utestänga oseriösa aktörer är avgörande för att skydda särskilt utsatta arbetstagare och främja sund konkurrens mellan företag.

3) En generell verktygslåda mot arbetslivskriminalitet

Den här delen av webbstödet är en praktiskt tillämpbar verktygslåda som innehåller förslag på åtgärder som kan användas för att motverka olika typer av risker för arbetslivskriminalitet i upphandling. Verktygslådan kan användas oavsett vad som upphandlas.

² Upphandlingsmyndigheten, *Utveckling av det strategiska inköpsarbetet med fokus på arbetslivskriminalitet i upphandling* – Delredovisning av ett regeringsuppdrag, promemoria den 31 maj 2024, dnr UHM-2023-0108

4) Åtgärder mot arbetslivskriminalitet vid entreprenadupphandling under byggprocessen

Den här fördjupande delen av webbstöd riktar sig till alla beställarroller som kommer i kontakt med entreprenadupphandling inom bygg- och anläggning, där risken för arbetslivskriminalitet ofta anses vara särskilt hög. Fördjupningen är ett komplement till de andra delarna av webbstödet.

Webbstödet är utformat och strukturerat för att kunna byggas ut över tid. Vad gäller samtliga delar har myndigheten redan under arbetet identifierat ett antal områden och frågor där stödet skulle kunna vidareutvecklas. Arbetet med webbstödet har inte enbart syftat till nytt stöd för myndighetens målgrupper, utan arbetet har även höjt kunskapsnivån internt kring hur upphandlande organisationer bör arbeta med problematiken.

Förutom webbstödet har myndigheten också paketerat om och sett över delar av flera befintliga olika webbstöd som avser bedömning av risker i upphandlingar. Dessa stöd är nu samlade på ett och samma ställe för att göra hela riskidentifierings- och riskhanteringserbjudandet mer tillgängligt för myndighetens målgrupper.

2.3 Externt deltagande

Upphandlingsmyndigheten har under genomförandet av uppdraget medverkat vid en rad konferenser, nätverk och utbildningar som rör arbetslivskriminalitet eller närliggande företeelser. Sammanlagt under åren 2023–2025 har medarbetare vid myndigheten vid ca 60 tillfällen deltagit i sådana aktiviteter i kunskapshöjande syfte.

Utöver att bidra med Upphandlingsmyndighetens insikter och erfarenheter innebär dessa tillfällen givetvis även möjligheter till att fördjupa myndighetens egen förståelse för de utmaningar som upphandlande organisationer, företag och andra aktörer möter.

2.4 Frågeservice

Upphandlingsmyndighetens Frågeservice har under åren 2023–2025 genom chatt, telefon och skriftliga svar i myndighetens frågeportal besvarat 824 frågor som rör arbetslivskriminalitet och oseriösa aktörer.³ Detta utgör en liten andel av det totala antalet frågor under samma period. Samtidigt kan även många andra frågor till Upphandlingsmyndigheten ha sitt ursprung i behovet av att motverka sådan problematik utan att detta framkommer vid kontakten med myndigheten eller ens är känt för frågeställaren.

2.5 Upphandlingsmyndighetens angränsande insatser

Upphandlingsmyndigheten har under den period som uppdraget har pågått genomfört en rad åtgärder som inte formellt är en del av uppdraget men ändå haft betydelse för detta. I detta avsnitt redovisar myndigheten en rad sådana aktiviteter som genomförts under den aktuella tiden.

³ De aktuella frågorna har taggats som "arbetslivskriminalitet", "arbetsrättsliga villkor", "onormalt låga anbud" och "uteslutning".

2.5.1 Remissvar som berör arbetslivskriminaliteten i offentlig upphandling

Det stora fokuset på kriminaliteten i samhället, inte minst den ekonomiska och organiserade brottsligheten, har föranlett tillsättandet av ett stort antal utredningar inom kommittéväsendet eller Regeringskansliet. En rad av de betänkanden med mera som dessa har resulterat i har remitterats till Upphandlingsmyndigheten, och myndigheten har under den aktuella perioden lämnat remissvar över följande betänkanden med mera.

- *Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel* (SOU 2025:87)
- *Arbetslivskriminalitet – upplägg, verktyg och åtgärder samt fortsatt arbete* (SOU 2025:25).
- *Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner* (Statskontoret 2025:7)
- Promemorian *Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän*
- *Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet* (SOU 2025:20)
- *Informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar* (SOU 2024:63)
- Promemorian *Utökade möjligheter till registerkontroller för Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och myndigheterna inom Sveriges Domstolar*
- *En mer effektiv tillsyn över socialtjänsten* (SOU 2024:25)
- *Arbetslivskriminalitet – Myndighetssamverkan, en gemensam tipsfunktion, lärdomar från Belgien och gränsöverskridande arbete* (SOU 2024:14)
- *En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter* (SOU 2023:43)

Motverkandet av arbetslivskriminalitet och välfärdsbrottslighet berörs även i remitterade betänkanden och andra underlag som i huvudsak har annat innehåll och syfte, såsom i Produktivitetskommissionens slutbetänkande *Fler möjligheter till ökat välbefinnande* (SOU 2025:96). Det finns även andra relevanta utredningar som har redovisat sina uppdrag sedan Upphandlingsmyndighetens delredovisning men vars betänkanden inte har remitterats till Upphandlingsmyndigheten. Det gäller bland andra *Utredningen om förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter* (SOU 2025:45) och *Utredningen om HVB för barn och unga* (SOU 2025:84).

2.5.2 Genomförande av en nationell enkätundersökning

Enligt Upphandlingsmyndighetens regleringsbrev för 2025 ska myndigheten genomföra en nationell enkätundersökning som riktar sig till upphandlande myndigheter och enheter. Myndigheten ska även genomföra en enkätundersökning som riktar sig till leverantörer. I de enkätundersökningar som Upphandlingsmyndigheten genomförde 2022 ställdes flera frågor där svaren är relevanta för att bedöma erfarenheter av osund konkurrens i upphandlingar. Frågorna i enkäterna som genomförs under hösten 2025 har reviderats något för att bättra fånga upphandlande organisationers och leverantörers erfarenheter av utvecklingen, men samtidigt vara jämförbara med de enkäter som genomfördes 2022.

2.6 Andra underlag från Upphandlingsmyndigheten till regeringen

Upphandlingsmyndigheten har utöver denna slutredovisning under året haft flera uppdrag vari utvecklingen och myndighetens arbete vad gäller arbetslivskriminalitet i upphandling har beskrivits. Denna slutredovisning bör läsas mot bakgrund av dessa underlag, som i delar innehåller fördjupad information kring myndighetens erfarenheter kring dessa frågor.

2.6.1 Budgetunderlaget för 2026–2028

Upphandlingsmyndigheten har i sitt budgetunderlag beskrivit hur myndighetens uppdrag inom området skulle kunna utvecklas och hur detta bör finansieras. I underlaget lämnas exempel på åtgärder och aktiviteter som myndigheten skulle kunna genomföra givet ett sådant uppdrag. Upphandlingsmyndigheten avser att inledningsvis under arbetet med det nya uppdraget om välfärdsbrottslighet ta ställning till vilka av dessa insatser som är aktuella att genomföra under kommande år. Detta är också beroende på regeringens styrning i utformningen av uppdraget och utvecklingen inom området i övrigt.

2.6.2 Rapport om utvecklingen på upphandlingsområdet

Upphandlingsmyndigheten ska enligt sin instruktion årligen ge ut en rapport om utvecklingen på upphandlingsområdet. I den rapport som publicerades i februari 2025 beskriver myndigheten övergripande utvecklingen kring arbetslivskriminalitet och otillbörlig påverkan inom upphandling.⁴

2.6.3 Rapport om myndighetens brottsförebyggande arbete

Upphandlingsmyndigheten har på regeringens uppdrag redovisat myndighetens brottsförebyggande arbete i augusti 2025.⁵ Rapporten bygger delvis på myndighetens budgetunderlag och delredovisning (se avsnitt 2.6.1–2.6.2). Upphandlingsmyndighetens generaldirektör deltog den 3 september 2025 på ett möte med justitieministern och jämställdhetsministern tillsammans med företrädare för de övriga statliga myndigheter som getts likalydande uppdrag. Upphandlingsmyndigheten konstaterar att utmaningar med ingående av avtal med privata aktörer även lyftes av flera andra deltagande myndigheter, liksom behovet av samverkan och bättre möjligheter till informationsdelning.

2.7 Regeringens styrning av de offentliga inköpen

I detta avsnitt redovisas översiktligt regeringens styrande dokument med betydelse för arbetet mot arbetslivskriminalitet i de offentliga affärerna. Det kan tilläggas att Upphandlingsmyndigheten i rapporten *Utveckling av det brottsförebyggande arbetet* översiktligt återgett hur regeringen beskriver de offentliga inköpen i nationella strategier

⁴ Upphandlingsmyndigheten, *Rapport om utvecklingen på upphandlingsområdet 2024*, rapport 2025:1, s. 12–14.

⁵ Upphandlingsmyndigheten, *Utveckling av det brottsförebyggande arbetet – Redovisning av ett regeringsuppdrag*, rapport 2025:3.

och handlingsplaner som avser bland annat arbetslivskriminalitet och organiserad brottslighet.⁶

2.7.1 Färdplanen för de offentliga affärerna

I oktober 2025 presenterade regeringen en färdplan för de offentliga affärerna 2025–2030.⁷ Genom den tillfördes den nationella upphandlingsstrategin ett nytt inriktningsmål (mål 9) – Endast seriösa leverantörer i de offentliga affärerna. Av detta framgår bland annat att många seriösa företag upplever att de inte kan konkurrera på lika villkor. Arbetslivskriminalitet, välfärdsbrottslighet och oseriösa leverantörer är ett växande problem. Arbetstagare tvingas arbeta för låga löner till dåliga arbetsvillkor och kostnaderna för samhället är stora. Ett effektivt arbete med att utestänga oseriösa aktörer är avgörande för att skydda särskilt utsatta arbetstagare och främja sund konkurrens mellan företag.

Upphandlingsmyndigheten har fått i uppdrag att främja och följa upp genomförandet av färdplanen.⁸ Uppdraget innebär bland annat att myndigheten ska informera, vägleda och möjliggöra erfarenhetsutbyte för upphandlande organisationer om hur färdplanen kan förverkligas.

2.7.2 Budgetpropositionen för 2026

I regeringens budgetproposition för 2026 anges bland annat att det måste säkerställas att endast seriösa leverantörer som följer avtal och gällande regelverk tilldelas offentliga kontrakt. Brott mot välfärden är en lukrativ inkomstkälla för den organiserade brottsligheten. Det handlar bland annat om att kriminella aktörer på felaktiga grunder systematiskt tillskansar sig ersättningar och att de själva driver välfärdsverksamhet för att komma åt offentliga medel. Problemen bedöms enligt regeringen vara särskilt allvarliga inom kommunsektorn. Kriminella och oseriösa aktörer måste uteslutas från den offentliga marknaden och avtal med kriminella företag måste hävas.

För att stödja kommunerna i deras arbete mot arbetslivs- och välfärdsbrottslighet i de offentliga affärerna föreslås anslaget till Upphandlingsmyndigheten öka med 12 000 000 kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 18 000 000 kronor respektive 20 000 000 kronor.⁹ Vidare framgår att för att bistå med expertkunskap i arbetet mot arbetslivs- och välfärdsbrottslighet ökas Ekobrottsmyndighetens anslag med 3 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 4 000 000 kronor för 2027 och 5 000 000 kronor för 2028.¹⁰

⁶ Upphandlingsmyndigheten, *Utveckling av det brottsförebyggande arbetet – Redovisning av ett regeringsuppdrag*, rapport 2025:3, s. 8.

⁷ Regeringen (Finansdepartementet), *Färdplan för de offentliga affärerna 2025–2030*, oktober 2025.

⁸ Regeringen (Finansdepartementet), *Uppdrag till Upphandlingsmyndigheten att främja och följa upp genomförandet av färdplanen för de offentliga affärerna*, beslut den 2 oktober 2025, dnr Fi2025/01827.

⁹ *Budgetproposition för 2026*, prop. 2025/26:1, Utgiftsområde 2, s. 111–113.

¹⁰ Idem, utgiftsområde 4, s. 79.

Parallella uppdrag och aktiviteter

3 Parallella uppdrag och aktiviteter

3.1 Regeringsuppdrag till andra myndigheter som rapporterats sedan delredovisningen

Såsom Upphandlingsmyndigheten redogjorde för i myndighetens rapport om utvecklingen av det brottsförebyggande arbetet så har en rad av andra myndigheter fått regeringsuppdrag som rör välfärdsbrottslighet eller närliggande företeelser.¹¹ Inom ramen för dessa uppdrag ska många av myndigheterna inhämta erfarenheter från eller samråda med Upphandlingsmyndigheten. Flera av dessa uppdrag har avslutats och redovisats under hösten 2025, det vill säga efter såväl delredovisningen som ovan nämnd rapport publicerades. I detta avsnitt beskrivs leveranserna i dessa uppdrag mycket kortfattat.

3.1.1 Välfärdsbrottslighet inom apoteksverksamhet

Läkemedelsverket har i uppdrag att kartlägga välfärdsbrottslighet inom apoteksverksamhet.¹² Läkemedelsverket skulle när uppdraget utförs inhämta synpunkter från bland andra Upphandlingsmyndigheten.

Under dialogen med Läkemedelsverket har myndigheterna i princip inte identifierat några specifika utmaningar som avser upphandlingar inom området. Upphandling och offentliga inköp berörs heller inte i verkets redovisning av uppdraget.¹³

3.1.2 Konkurrensverkets olika uppdrag

Konkurrensverket har under hösten 2025 redovisat två (i praktiken tre) uppdrag som avser oseriösa aktörer i upphandling.

- Konkurrensverket har i uppdrag att motverka kriminalitet och osund konkurrens samt förbättra konkurrensen med kvalitet i offentliga upphandlingar.¹⁴
 - Den del av uppdraget som rör onormalt låga anbud redovisades den 30 september 2025.¹⁵
 - Den del av uppdraget som rör kvalitetskrav i upphandlingar redovisades i november 2025.¹⁶

¹¹ Upphandlingsmyndigheten, *Utveckling av det brottsförebyggande arbetet – Redovisning av ett regeringsuppdrag*, rapport 2025:3, s. 12–14.

¹² Regeringen (Socialdepartementet), *Uppdrag att kartlägga välfärdsbrottslighet inom apoteksverksamhet*, beslut den 5 juni 2024, dnr S2024/01160 (delvis).

¹³ *Uppdrag att kartlägga välfärdsbrottslighet inom apoteksverksamhet – Redovisning från Läkemedelsverket*, den 25 september 2025, Dnr: 1.1.8-2024-052882

¹⁴ Regeringen (Finansdepartementet), *Uppdrag till Konkurrensverket att motverka kriminalitet och osund konkurrens samt förbättra konkurrensen med kvalitet i offentliga upphandlingar*, beslut den 16 januari 2025, dnr Fi2025/00087.

¹⁵ Konkurrensverket, *Förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade*, rapport 2025:4.

¹⁶ Konkurrensverket, *Metoder för att beakta kvalitet i offentliga kontrakt*, rapport 2025:7.

- Konkurrensverket har även i uppdrag att motverka kriminella eller på annat sätt oseriösa leverantörer i valfritetssystem.¹⁷ Uppdraget ska redovisades senast den 22 december 2025.

Upphandlingsmyndigheten har haft en löpande dialog och diskuterat förslag med Konkurrensverket inom ramen för uppdragen.

3.1.3 Brottsförebyggande rådets uppdrag om bolag som brottsverktyg

Brottsförebyggande rådet (Brå) har haft i uppdrag att studera hur bolag används som brottsverktyg av aktörer i den kriminella miljön.¹⁸ Uppdraget redovisades den 11 december 2025.¹⁹ Upphandlingsmyndigheten har bland annat deltagit i en fokusgrupp om företag med företrädare för Brå och andra aktörer.

3.2 Pågående utredningar inom kommittéväsendet

Samhällsutvecklingen vad gäller ekonomisk och organiserad brottslighet med mera har bland annat medfört att regeringen under de senaste åren har tillsatt en rad statliga utredningar. Flera av dessa uppdrag och betänkanden belyser upphandlingsaspekter.

I detta avsnitt redovisas helt kort några av de pågående utredningar som särskilt rör utmaningarna med arbetslivskriminalitet i offentlig upphandling. De utredningsuppdrag som rapporterats och remitterats under den aktuella tiden redovisas i avsnitt 2.5.1.

3.2.1 Ett ändamålsenligt regelverk för bakgrundskontroller

Regeringen har gett en utredare i uppdrag att analysera behovet av och förutsättningarna för att göra bakgrundskontroller i såväl offentlig som privat verksamhet.²⁰ I direktivet nämns bland annat att uppdraget även omfattar behovet av och förutsättningarna för offentliga och privata verksamheter att göra bakgrundskontroller vid ingående eller uppföljning av avtal. Uppdraget ska redovisas senast den 11 mars 2027.

3.2.2 Åtgärder för en sund omsorgsmarknad

I oktober 2025 beslutade regeringen direktiv till en utredning som ska lämna förslag som ökar möjligheterna att motverka oseriösa och kriminella utförare inom omsorgsmarknaden.²¹ Utredningen ska bland annat ta ställning till vilka ytterligare uppgifter kommuner behöver för att underlätta en effektiv kontroll av utförare som upphandlas eller ingår i valfritetssystem såväl före som efter tilldelning. Uppdraget ska rapporteras senast den 9 februari 2027.

¹⁷ Regeringen (Finansdepartementet), *Uppdrag till Konkurrensverket att motverka kriminella eller på annat sätt oseriösa leverantörer i valfritetssystem*, beslut den 26 juni 2025, dnr Fi2025/01465.

¹⁸ Regeringen (Finansdepartementet), *Uppdrag att studera hur bolag används som brottsverktyg av aktörer i den kriminella miljön*, beslut den 4 april 2024, dnr Ju2024/00843.

¹⁹ Brå, *Företag som brottsverktyg – Upplägg, systemsårbarheter och kopplingar till den kriminella miljön*, rapport 2025:20.

²⁰ Dir. 2025:83.

²¹ Dir. 2025:90.

3.3 Relevant regelreforming

Under tiden sedan delredovisningen har regering och riksdag fattat en rad beslut som rör ny eller ändrad lagstiftning av relevans för motverkandet av arbetslivskriminalitet inom upphandling. I detta avsnitt nämns några exempel på sådan lagstiftning.

3.3.1 Lagen om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna

Den 1 april 2025 trädde lagen (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna i kraft. Den innehåller bestämmelser om skyldigheter för offentliga aktörer att lämna uppgifter till vissa brottsbekämpande myndigheter. Skyldigheten att lämna uppgifter gäller även för viss enskilt bedriven socialtjänst, hälso- och sjukvård och skolverksamhet.

Av propositionen framgår att sådana uppgifter som omfattas av uppgiftsskyldigheten kan finnas i upphandlingsärenden, till exempel uppgifter som framkommer vid leverantörsprövning.²² Uppgiftsskyldigheten för kommuner och regioner kommer att innebära ett nytt informationsflöde, inklusive från verksamhet som rör upphandling.²³ Offentlig upphandling är emellertid en ärendetyp där uppgifter ofta skyddas av absolut sekretess, och det kan inom ramen för sådana ärenden finnas situationer där sekretessintresset anses väga tyngre än brottsbekämpningens intresse av att få del av en uppgift.²⁴

3.3.2 Utökade registerkontroller vid anställning i kommun

Regeringen har beslutat en proposition om utökade registerkontroller vid anställning i kommun.²⁵ Den föreslagna möjligheten till registerkontroll omfattar befattningar som är av väsentlig betydelse för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag, till exempel inom upphandling.²⁶ Förslagen omfattar även privata utförare som på uppdrag av kommunen utför insatserna. Syftet är att motverka att personer med brottsliga eller skadliga intentioner tar anställning i kommunala verksamheter. Regeringen bedömer att risken för att oseriösa eller kriminella aktörer tilldelas kommunala kontrakt genom lagen om offentlig upphandling eller lagen om valfrihetssystem minskar genom förslagen.²⁷

3.3.3 Andra lagstiftningsärenden med betydelse för de offentliga inköpen

Andra lagstiftningsprodukter som åtminstone indirekt kan komma att påverka förutsättningar att motverka oseriösa aktörer i upphandling är bland annat:

²² Prop. 2024/25:65 s. 102f.

²³ Idem 194.

²⁴ Idem 108. Upphandlingsmyndigheten vill framhålla att den absoluta sekretessen enligt 19 kap. 3 § andra stycket offentlighets- och sekretesslag (2009:400) gäller – något förenklat – den absoluta anbudssekretessen endast fram till dess att beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts.

²⁵ Prop. 2025/26:61.

²⁶ Idem s. 67 (se även Ds 2024:24 s. 152).

²⁷ Idem s. 62.

- Förslaget till ny cybersäkerhetslag.²⁸
- Förslaget att ge Inspektionen för vård- och omsorg ytterligare tillsynsbefogenheter samt införa en anmälningsskyldighet för kommuner för verksamhet enligt socialtjänstlagen (2025:400) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, både för verksamhet i egen regi och för verksamhet som bedrivs av privata utförare.²⁹

Regeringen har vidare aviserat propositioner om bland annat *Ett ändamålsenligt skydd för integriteten i söktjänster* och om *Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän*.³⁰

3.4 Bolagsverkets uppdrag om samordnad registerkontroll

Leverantörskontrollutredningen har föreslagit att Bolagsverket ska tillhandahålla ett system för samordnad registerkontroll i upphandling.³¹ Bolagsverket fick i sitt regleringsbrev för 2025 i uppdrag att □it-□ för samordnad registerkontroll i enlighet med Leverantörskontrollutredningens förslag. Utvecklingen av systemet ska ske under 2025–2027 och systemet ska kunna tas i drift 2028.

Upphandlingsmyndigheten har återkommande kontakt med Bolagsverket i arbetet med att inrätta systemet för samordnad registerkontroll. Inrättandet av systemet har blivit än mer angeläget genom rättspraxis om tillgång till uppgifter om brottmålsdomar som visar på behovet av ett tydligt och genomtänkt lagstöd för tillgång till, och behandling av, sådana uppgifter för leverantörsprövning i upphandlingar.³² Upphandlingsmyndighetens förutsättningar att stödja Bolagsverket i arbetet har dock i viss utsträckning begränsats av att regeringen ännu inte beslutat den proposition som genomför den regelreformer som behöver genomföras för att inrätta systemet. Upphandlingsmyndigheten vill i sammanhanget återigen framhålla att såväl Upphandlingsmyndigheten som andra aktörer har ansett att regeringen redan innan systemet är inrättat borde vidta utredningsåtgärder för att vidareutveckla systemet.³³ Det kan även tilläggas att det finns flera andra nyligen presenterade förslag inom området arbetslivskriminalitet och oseriösa aktörer som också förutsätter att systemet för samordnad registerkontroll behöver utvecklas och utvidgas.³⁴

²⁸ *Ett starkt skydd för nätverks- och informationssystem – en ny cybersäkerhetslag* (prop. 2025/26:28).

²⁹ *Skarpare verktyg till Inspektionen för vård och omsorg* (prop. 2025/26:15).

³⁰ Enligt propositionsförteckningen för hösten 2025. Se även *Personuppgifter och mediegrundlagarna* (SOU 2024:75) och lagrådsremissen *Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän* (den 5 december 2025).

³¹ SOU 2023:43 s. 107–237 (särskilt s. 119).

³² Se Högsta domstolens beslut den 25 februari 2025 i målen Å 3457-24 och Å 3169-24.

³³ Se bland annat Upphandlingsmyndigheten, *Utveckling av det brottsförebyggande arbetet – Redovisning av ett regeringsuppdrag*, rapport 2025:3, s. 27–28.

³⁴ Se till exempel förslaget från Delegationen mot arbetslivskriminalitet om ett system för samordnad vidareförmedling av registerinformation om företag (SOU 2025:25 s. 452) och förslaget från Konkurrensverket om på register över kontrakt där leverantörer visat allvarliga eller ihållande brister (se rapport 2025:7 s 81–94, särskilt s. 89.). Se även SOU 2025:96 s. 419 och 495f.

Upphandlingsmyndigheten konstaterar även att EU-kommissionens pågående översyn av upphandlingsdirektiven kan resultera i ändringar av reglerna som styr leverantörsprövningen i upphandlingar, främst bestämmelserna om uteslutning. Det är alltså inte otänkbart att åtgärder behöver vidtas för att beakta sådana ändringar i nära anslutning till att systemet har inrättats. Upphandlingsmyndigheten har i sitt yttrande till EU-kommissionen lämnat flera förslag som rör just bestämmelserna om uteslutning.³⁵

³⁵ Upphandlingsmyndigheten, *Öppet samråd – utvärdering av upphandlingsdirektiven*, dnr UHM-2025-0083.

Beröringspunkter med andra aspekter

4 Beröringspunkter med närliggande aspekter på de offentliga inköpen

4.1 Korruption och otillåten påverkan

Arbetet mot välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet i upphandlingar kan även behöva syfta till att motverka korruption och otillåten påverkan. I regeringens handlingsplan mot korruption och otillåten påverkan anges till exempel att otillåten påverkan är ett verktyg för den organiserade brottsligheten att ta kontroll och tillskansa sig fördelar.³⁶ Regeringen har även framhållit att arbetslivskriminalitet i sin tur kan vara en viktig inkomstkälla för den organiserade brottsligheten.³⁷ Vidare framhålls behovet av att bygga robusthet mot otillåten och otillbörlig påverkan i regeringens nationella strategi mot organiserad brottslighet, i vilken upphandling även nämns som riskområde för kriminalitet.³⁸ I den myndighetsgemensamma lägesbilden nämns bland annat att de kriminella aktörerna också använder sig av otillåten påverkan för att begå välfärdsbrott.³⁹ Av en rapport från Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) framgår att forskning inom nationalekonomi tydligt pekar på att korruption och organiserad brottslighet är korrelerade.⁴⁰ Den organiserade brottsligheten lever av och främjar korruption, vilket är en orsak till att den kan påverka och i värsta fall urholka hela samhällsfunktionen.⁴¹

Även Polismyndigheten har nyligen ansett att kopplingen mellan välfärdsbrottslighet och korruption samt otillåten påverkan generellt behöver uppmärksammas mer, och behandlas som del av samma problembild.⁴² Brå har också konstaterat att i vissa fall sker sådana felaktiga utbetalningarna som utgör välfärdsbrottslighet genom att otillåten påverka (inklusive försöka korrumpiera) en handläggare.⁴³ Det kan tilläggas att Riksrevisionen för närvarande granskar de statliga myndigheternas arbete för att motverka infiltration.⁴⁴ Granskningen är inriktad mot Försvarets materielverk, Kammarkollegiet och Kriminalvården, och i informationen om granskningen nämns att infiltration bland annat kan ske i syfte att påverka en upphandling. Resultatet av granskningen kommer att presenteras i februari 2026.

Det kan avslutningsvis även nämnas att Upphandlingsmyndigheten är en del av forumet för samverkan mot korruption. Statskontoret ska senast den 31 december 2025 redovisa förslag till åtgärder för att stärka det korruptionsförebyggande arbetet, som tagits fram av de deltagande myndigheterna. Upphandlingsmyndigheten och Konkurrensverket har bland annat föreslagit att regeringen ger en lämplig myndighet i uppdrag att ta fram och

³⁶ Regeringen, *Handlingsplan mot korruption och otillåten påverkan 2024–2027*, s. 2.

³⁷ Regeringen, *Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet* (skr. 2023/24:67), s. 5.

³⁸ Regeringen, *Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet*, s. 28.

³⁹ Arbetsförmedlingen med flera, *Myndighetsgemensam lägesbild organiserad brottslighet 2025*, s. 21.

⁴⁰ Sieps, *Gränsöverskridande organiserad brottslighet i EU*, rapport 2024:3, s. 6, 53.

⁴¹ Sieps, *idem*, s. 53.

⁴² Polismyndigheten, *Korruption i Sverige – en lägesbild, Årsrapport från nationella antikorrupsions- och immaterial-rättsgruppen*, december 2025, s. 15.

⁴³ Brå, *Välfärdsbrott – ett samlingsbegrepp*, artikel publicerad den 3 december 2025: <https://bra.se/nyheter/arkiv/2025-12-03-valfardsbrott---ett-samlingsbegrepp>

⁴⁴ <https://www.riksrevisionen.se/granskningar/pagaende-granskningar/infiltration-i-staten.html>

förvalta en fritt tillgänglig webbaserad utbildning för bland annat inköpare och beställare på temat att motverka korruption vid upphandling och vid förvaltning av avtal. Vidare har samma myndigheter föreslagit att regeringen överväger att inrätta en nationell annonsplats för offentlig upphandling.

4.2 Säkerhetsskydd i upphandling

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att det finns beröringspunkter mellan behovet av att motverka arbetslivskriminalitet och att stärka säkerhetsskyddet i upphandlingar.

Inledningsvis kan nämnas att med säkerhetsskydd avses främst skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten (se 1 kap. 2 § första stycket säkerhetsskyddslagen [2018:585]).⁴⁵ Säkerhetsskyddslagen ställer bland annat upp ett krav på lämplighetsprövning innan en annan aktör kan få tillgång till säkerhetskänslig verksamhet. Denna prövning kan bland annat resultera i bedömningen att det är olämpligt att överlåta verksamheten till en viss förvärvare.⁴⁶ Säpo framhåller att en verksamhetsutövare innan den ger en annan aktör – såsom ett upphandlat företag – tillgång till säkerhetskänslig verksamhet vid tillförlitlighetsprövningen bör beakta om den andra aktören har varit delaktig i brottsliga handlingar. Verksamhetsutövaren bör även beakta om den andra aktören i övrigt kan antas ha kopplingar till exempelvis kriminella nätverk som skulle kunna påverka aktörens tillförlitlighet.⁴⁷ Upphandlingsmyndigheten noterar att *Utredningen om förbättrade möjligheter att skydda Sveriges säkerhet* i april 2025 föreslog att det införs en anmälningssplikt för vissa upphandlingar och avtal, och att tillsynsmyndigheterna ska få en utvidgad möjlighet att ingripa i sådana pågående förfaranden. Anmälningssplikten innebär att pågående förfaranden i form av upphandlingar, avtal, samverkan eller samarbeten under vissa förutsättningar utan dröjsmål ska anmälas till tillsynsmyndigheten.⁴⁸

I den myndighetsgemensamma lägesbilden för 2025 anges att det förekommer överlappningar mellan kriminella nätverk och våldsbejakande extremistiska miljöer. Vidare anges i lägesbilden att det också finns exempel på hur statliga aktörer använder sig av den organiserade brottslighetens kompetens.⁴⁹ Vidare framgår av samma underlag att utländska statliga aktörers förmåga att undkomma upptäckt och kringgå internationella sanktioner är beroende av en rad metoder som är vanligt förekommande i den kriminella infrastrukturen.⁵⁰ Även Säpo har konstaterat att såväl kriminella aktörer som främmande makt försöker att utnyttja sårbarheter i skyddsvärd verksamhet, och att det har förekommit fall där personer med koppling till organiserad brottslighet har fått eller försökt få tillgång till känslig information genom sin anställning på exempelvis en myndighet.⁵¹

⁴⁵ Se även prop. 2017/18:89 s. 50

⁴⁶ Se 4 kap. 7–8 §§ säkerhetsskyddslagen och prop. 2020/21:13. s. 16.

⁴⁷ Säpo, *Vägledning i säkerhetsskydd – Skyldigheter vid exponering av säkerhetskänslig verksamhet*, s 45.

⁴⁸ SOU 2025:42 s. 88 och 95.

⁴⁹ Arbetsförmedlingen med flera, *Myndighetsgemensam lägesbild organiserade brottslighet 2025*, s. 9.

⁵⁰ Idem s. 14.

⁵¹ Säpo, *Lägesbild 2024/2025*, s. 44.

4.3 Beredskapsaspekter i de offentliga inköpen

Upphandlingsmyndigheten ser även att det finns ett samband mellan arbetet mot arbetslivskriminalitet i upphandling och det ökande behovet av att beakta beredskapsaspekter i de offentliga inköpen. Detta bland annat till följd av utmaningen med hybridkrigföring och gråzonsproblematik. Av regeringens nationella säkerhetsstrategi framgår bland annat att arbetet med att minska sårbarheter och stärka motståndskraften i samhället är en viktig del av att stärka förmågan att identifiera, hantera och bemöta hybridhot och angrepp.⁵² Av totalförsvarspropositionen framgår bland annat att hybridaktiviteter kan vara en del i krigsförberedelser, men utförs i väsentligt högre utsträckning lågintensivt i fredstid. Hoten ställer krav på förmåga som delvis faller utanför totalförsvarets struktur och uppgift.⁵³ I Försvarsmaktens och MSB:s Utgångspunkter för totalförsvaret framgår bland annat att inledningsvis i en konflikt kan hybridangrepp genomföras genom förnekbara medel, till exempel genom organiserad brottslighet. De hybrida hoten mot Sverige och allierade kan komma att eskaleras och intensifieras i syfte att försvåra möjligheterna till basering och transiteringar vad gäller världlandsstöd.⁵⁴ Även EU-kommissionen har framhållit att det i ökande grad finns kopplingar mellan antagonistiska stater och internationell organiserad brottslighet.⁵⁵

Antagonistiska stater kan således försöka destabilisera Sverige genom användandet av kriminella aktörer. Mot denna bakgrund kan åtgärder som bidrar till att utveckla beredskapsaspekter även motverka arbetslivskriminalitet, och omvänt. Detta gäller sannolikt även de offentliga inköpen, även om dessa inte uttryckligen nämns i ovan nämnda underlag.

4.4 Slutsatser för arbetet mot arbetslivskriminalitet gällande andra aspekter på de offentliga inköpen

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att samhällsutvecklingen under de senaste åren visar på behovet av att i större utsträckning än tidigare beakta säkerhetsskydd, beredskapsaspekter och risken för otillåten påverkan i de offentliga affärerna. Denna perspektivträngsel ökar kraven på de offentliga inköpsfunktionerna och riskerar även att medföra målkonflikter och felprioriteringar. Det kan även få till följd att deltagandet i upphandlingar framstår som alltför komplext och betungande för leverantörer, särskilt mindre företag och sådana som inte har tidigare erfarenhet av att lämna anbud i upphandlingar.

Som framgått ovan finns det även beröringspunkter mellan ovan nämnda perspektiv och arbetet mot arbetslivskriminalitet i upphandlingar. I den myndighetsgemensamma lägesbilden framhålls bland annat att de kriminella nätverken kombinerar flera olika brott till en sammanhållen kriminell strategi, och de kriminella aktörernas förmåga att kombinera de olika komponenterna beskrivs som sofistikerad.⁵⁶ Erfarenheterna från inrättandet av regionala center mot arbetslivskriminalitet visar också på att geopolitiska

⁵² Regeringen, *Nationell säkerhetsstrategi* (Skr. 2023/24:163), s. 20.

⁵³ *Totalförsvaret 2025–2030* (prop. 2024/25:34) s. 18.

⁵⁴ Försvarsmakten och MSB, *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*, s. 23.

⁵⁵ EU-kommissionen, *White Paper for European Defence – Readiness 2030*, s. 4.

⁵⁶ Arbetsförmedlingen med flera, *Myndighetsgemensam lägesbild organiserade brottslighet 2025*, s. 10.

spänningar, ekonomisk osäkerhet och internationella konflikter i Sveriges närområde på olika sätt har påverkat svensk arbetsmarknad. Detta visar på ett stärkt behov av att myndigheter och andra aktörer i samhället kraftsamlar och samverkar för att gemensamt möta en alltmer komplex verklighet.⁵⁷

En av konsekvenserna för det fortsatta arbetet med att ge stöd kring arbetslivskriminalitet och välfärdsbrottslighet i upphandling är att sådana aktiviteter även kan behöva omfatta utvecklat stöd kring andra aspekter av inköpsprocessen. Detta eftersom det finns överlappningar mellan åtgärder mot arbetslivskriminalitet och åtgärder mot andra hot mot de offentliga inköpsens integritet och motståndskraft. Det kan även bidra till att motverka målkonflikter och att genomförandet av och deltagandet i upphandlingar blir onödigt komplext och betungande för samtliga inblandade aktörer.

Det finns även en annan omständighet som talar för att fortsatta insatser och aktiviteter inom området – inom ramen för det i budgetpropositionen för 2026 aviserade regeringsuppdraget till Upphandlingsmyndigheten – syftar till ett heltäckande stöd för att stärka de offentliga inköpsens integritet och motståndskraft. Erfarenheter från arbetet mot organiserad och ekonomisk brottslighet visar på att kriminella aktörer blir alltmer sofistikerade och därtill utnyttjar luckor i regelverk och kontrollsystem. En möjlig konsekvens kan alltså bli att kriminella och oseriösa aktörer genom till exempel infiltration hittar vägar förbi åtgärder och insatser mot arbetslivskriminalitet. Det kan också innebära att stödet kring säkerhetsskyddad upphandling i otillräcklig utsträckning motverkar sådan brottslighet som betecknas som arbetslivskriminalitet.

⁵⁷ Arbetsförmedlingen med flera, *Redovisning av uppdraget att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan*, 2025, s. 6.

Insikter från arbetet

5 Insikter från arbetet i uppdraget sedan delredovisningen

5.1 Utvecklingen beskriven i Upphandlingsmyndighetens delredovisning

I Upphandlingsmyndighetens delredovisning av detta uppdrag som gavs in i april 2024 beskriver myndigheten utvecklingen med utgångspunkt i en mängd rapporter och andra underlag som hade publicerats under de senaste två åren. I delredovisningen lyfte Upphandlingsmyndigheten sju olika problemområden:

- Den bristfälliga avtalsuppföljningen i upphandlingar.
- Sekretessen mellan myndigheter, särskilt problem med informationsutbyte mellan statliga myndigheter och upphandlande organisationer.
- Omfattande underleverantörsled, inklusive behovet av att vidga synen på vem eller vilka som är den upphandlande organisationens affärspartner i de offentliga inköpen.
- Utländska företag och användandet av utländsk arbetskraft, inte minst utifrån svårigheterna att få relevant information om sådana aktörer.
- Användandet av företag som brottsverktyg, särskilt som upphandlingsreglerna fokuserar på den juridiska person som (oftast) är anbudsgivare och avtalspart, och inte de fysiska personer som leder, äger eller deltar i verksamheten.
- Prispressen i upphandlingar, särskilt som många upphandlare upplever problem med att utreda och förkasta onormalt låga anbud.
- Behovet av utvecklat stöd för att öka kunskapen och kompetensen kring arbetslivskriminalitet i upphandlingar.

Vidare redovisade Upphandlingsmyndigheten en rad utvecklingstendenser i rapporten:

- Spridningen av problemen i landet, där små kommuner och regioner – liksom andra upphandlande organisationer – i framtiden riskerar att möta samma kvalificerade aktörer som tidigare främst förekommit i storstadsregionerna.
- Det faktum att kriminella aktörer ofta beskrivs som anpassningsbara och alltmer kvalificerade, vilket medför att stöd för att motverka bland annat arbetslivskriminalitet ständiga måste uppdateras och utvecklas.
- Att riskerna för otillåten påverkan på inköpsprocesserna ökar, inte minst genom infiltration av inköps- och beställarorganisationer.
- Riskerna – och möjligheterna – med digitalisering och AI.

5.2 Kort om utvecklingen sedan delredovisning

I detta avsnitt kompletterar Upphandlingsmyndigheten ovan nämnd probleminventering och beskrivningen av utvecklingen utifrån uppgifter och underlag som publicerats sedan delredovisningen. Generellt kan sägas att dessa underlag inte förändrar myndighetens uppfattning om utvecklingen, utan snarare bekräftar och fördjupar den.

Två utvecklingstendenser som kommer till tydligare uttryck i senare underlag är enligt Upphandlingsmyndighetens uppfattning

- behovet av att balansera tillit och kontroll, och
- risken att kriminella utnyttjar andra associationsformer än aktiebolag för att begå brott.

5.2.1 Behovet av att balansera tillit och kontroll

I flera underlag som publicerats sedan delredovisningen lyfts utmaningarna med den svenska förvaltningsmodellen som bygger mer på tillit än kontroll.

Av den myndighetsgemensamma lägesbilden 2025 framgår bland annat att den organiserade brottsligheten fortsätter att utnyttja samhällets tillitsbaserade system i kombination med att kontrollsystemen har brister.⁵⁸ Ekobrottsmyndigheten (EBM) har bedömt att den ekonomiska brottsligheten i Sverige är omfattande och att samhällsskadan uppstår när kriminella utnyttjar de system som är vanliga i svensk förvaltning och som bygger mer på tillit än kontroll.⁵⁹ Brå har i sin tur framhållit att de uppgifter som myndigheter har tillgång till nästan uteslutande bygger på den information som företagen själva registrerar, och att självdeklarerade uppgifter ofta beskrivs som en utmaning för Sveriges tillitsbaserade system.⁶⁰

Målkonflikten mellan tillit och kontroll beskrivs även i en rapport om välfärdsbrottsligheten ur ett kommunalt perspektiv. I den föreslås bland annat att kommunerna arbetar mot en bättre balans mellan tillit och kontroll.⁶¹ Produktivitetskommissionen har i sitt slutbetänkande förespråkat ett perspektivskifte och anser att i stället för att den upphandlande eller tillståndsgivande myndigheten ska påvisa huruvida en privat aktör är olämplig, bör det åligga den privata aktören att regelbundet och löpande kunna påvisa sin lämplighet.⁶²

Upphandlingsmyndigheten ser uppenbara utmaningar i att kriminella aktörer utnyttjar tilliten i samhället för egen vinning. Det är dock viktigt att kontrollen sker på ett ändamålsenligt och effektivt sätt så att de upphandlande organisationernas – eller andra aktörers – kontrollåtgärder i de offentliga inköpen inte medför en alltför betungande administrativ börda för särskilt mindre leverantörer. Upphandlingsmyndighetens erfarenhet är bland annat att företag anser att upphandlande organisationer behöver

⁵⁸ Arbetsförmedlingen med flera, *Myndighetsgemensam lägesbild organiserade brottslighet 2025*, s. 26.

⁵⁹ EBM, *Ekonomisk brottslighet – lägesbild 2025*, s. 14.

⁶⁰ Brå, *Företag som brottsverktyg*, rapport 2025:20, s. 208.

⁶¹ Cecilia Fredriksson, *Organiseringen av arbetet mot välfärdsbrottslighet i ett kommunalt perspektiv – en redogörelse av begreppet, arbetssätten och kommunens roll*, 2024, s. 30f.

⁶² SOU 2025:96 s. 422.

utveckla uppföljningen av vinnande kontrakt, eftersom det finns risk för såväl oseriösa leverantörer som för jäv, korruption och andra oegentligheter.⁶³

5.2.2 Kriminella utnyttjar fler associationsformer

I Upphandlingsmyndighetens delredovisning beskrivs användandet av företag som brottsverktyg som en utmaning ur ett upphandlingsperspektiv. I några underlag som publicerats sedan dess belyses även att kriminella kan se fördelar med att bedriva sin verksamhet i andra associationsformer än aktiebolag.

I den myndighetsgemensamma lägesbilden 2025 konstateras att flera av åtgärderna i den nationella strategin mot organiserad brottslighet kan medföra att brottsligheten i än högre utsträckning förflyttas mot andra associationsformer som exempelvis stiftelser eller ideella föreningar.⁶⁴ EBM har konstaterat att i välfärdssektorn använder kriminella bolag, föreningar och stiftelser som brottsverktyg.⁶⁵ Vidare framgår att genom bolag, stiftelser och föreningar bedriver kriminella omfattande ekonomisk brottslighet. EBM anför vidare att associationsformer som till exempel handelsbolag, kommanditbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser, har regelverk som försvårar insyn i verksamheten och kring vem som företräder den. EBM anser att transparensen hos och kontrollen av stiftelser och föreningar som bedriver näringsverksamhet och tar emot offentliga medel behöver öka. I en undersökning av erfarenheter från kommunsektorn nämner respondenterna bland annat verksamheter såsom personlig assistans, hemtjänst, ekonomiskt bistånd, daglig verksamhet, HVB-hem, skyddade boenden, stödboenden och familjehem som problemområden idag.⁶⁶ Behovet av information om föreningar för att förebygga och motverka brott mot välfärdssystemen har även framhållits av SKR.⁶⁷ Brå har nyligen konstaterat att de företag som nätverkskriminella är kopplade till i och för sig i betydligt högre grad utgörs av aktiebolag än den svenska företagspopulationen i stort (81 jämfört med 65 procent). Brå framhåller dock att det från gärningspersoners perspektiv kan finnas fördelar med att begå brott inom ramen för associationsformer som omgärdas av mindre kontroll än aktiebolag.⁶⁸

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att utvecklingen kan medföra särskilda utmaningar ur ett upphandlingsperspektiv: dels på grund av att tillgång till uppgifter om flera sådana associationsformer sannolikt inte kommer vara tillgängliga genom det kommande systemet för samordnad registerkontroll, dels på grund av viljan att underlätta för idéburen sektor att delta i upphandlingar, särskilt vad gäller sociala tjänster. Sammanfattningsvis finns det en risk att kriminella aktörer försöker utnyttja viljan att underlätta för idéburen sektor att delta i upphandlingar och valfrihetssystem.

⁶³ Upphandlingsmyndigheten, *Upphandlingsmyndighetens stöd till företag*, Rapport 2023:2, s. 18.

⁶⁴ Arbetsförmedlingen med flera, *Myndighetsgemensam lägesbild organiserade brottslighet 2025*, s. 30

⁶⁵ EM, *Ekonomisk brottslighet - lägesbild 2025*, s. 14, 23, 27.

⁶⁶ Cecilia Fredriksson, *Organiseringen av arbetet mot välfärdsbrottslighet i ett kommunalt perspektiv – en redogörelse av begreppet, arbetssätten och kommunens roll*, 2024, s. 14.

⁶⁷ SKR, *40 steg för ett tryggare samhälle – Slutrapport från SKR:s programberedning för trygghet*, s. 17.

⁶⁸ Brå, *Företag som brottsverktyg*, rapport 2025:20, s. 42.

5.3 Insikter inför det fortsatta arbetet

Genom denna rapport slutredovisar Upphandlingsmyndigheten arbetet under åren 2023–2025 i det aktuella regeringsuppdraget. Rapporten syftar således inte till att beskriva myndighetens fortsatta arbete inom området. Samtidigt har givetvis det hittillsvarande arbetet genererat en rad insikter som sannolikt kommer prägla arbetet under överskådlig tid. Utöver de som berörts i delredovisningen och tidigare i denna rapport vill Upphandlingsmyndigheten avslutningsvis framhålla följande.

5.3.1 Digitalisering av inköpsprocesserna

I flera sammanhang lyfts digitalisering och AI som ett verktyg mot arbetslivskriminalitet och otillåten påverkan på offentliga inköpsprocesser. I regeringens Handlingsplan mot korruption och otillåten påverkan 2024–2027 framhålls bland annat att takten i digitaliseringen av inköpsprocesserna behöver öka för att förbättra möjligheterna att upptäcka oegentligheter.⁶⁹ OECD har i en granskning av Sverige nyligen föreslagit en rad digitaliseringsinsatser för att motverka riskerna för bedrägerier, oegentligheter och korruption under inköpsprocessen, inklusive ökad tillgång till inköpsdata.⁷⁰

Samtidigt har bland annat EBM konstaterat att digitaliseringen bidrar till att förändringen av den ekonomiska brottsligheten går fort.⁷¹ Av den myndighetsgemensamma lägesbilden framgår även att digitaliseringen möjliggör anonymitet genom avsaknaden av fysiska möten och minskar myndigheternas möjligheter att utföra kontroller. Digitaliseringen har även medfört att det varit möjligt att skala upp och öka volymerna i brottsligheten.⁷² Vissa utmaningar med samhällets digitalisering har även lyfts av Delegation mot arbetslivskriminalitet.⁷³

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att myndighetens förutsättningar att bidra till att motverka sådan utveckling underlättas av den föreslagna inordningen av verksamhet från såväl Digg som Kammarkollegiet. Det kan i sammanhanget nämnas att *Utredningen om en översyn av mindre myndigheters uppgifter och organisering* ansåg att samlandet av upphandlingsstödjande/främjande verksamhet inom Upphandlingsmyndigheten har potential vad gäller arbetet med att motverka att oseriösa näringsidkare erhåller kontrakt som leverantör till den offentliga förvaltningen.⁷⁴

⁶⁹ Regeringen, *Handlingsplan mot korruption och otillåten påverkan 2024–2027*, s. 24.

⁷⁰ OECD, *Integrity Review of Sweden*, 2025, s. 183–188.

⁷¹ EBM, *Ekonomisk brottslighet – lägesbild 2025*, s. 8.

⁷² Arbetsförmedlingen med flera, *Myndighetsgemensam lägesbild organiserade brottslighet 2025*, s. 5.

⁷³ SOU 2025:25 s. 136, 142, och 381.

⁷⁴ SOU 2025:13 s. 295.

5.3.2 De kriminellas anpassningsförmåga och företag som brottsverktyg

I delredovisningen ansåg Upphandlingsmyndigheten att det ur ett upphandlingsperspektiv är problematiskt att juridiska personer används som brottsredskap, inte minst eftersom reglerna om leverantörsprövning fokuserar på den juridiska person som är anbudsgivare i upphandlingen. Vidare beskrevs den organiserade brottsligheten som en alltmer kvalificerad motståndare, som använder metodutveckling, långsiktig planering och alltmer affärsmässiga brottsupplägg.

Brå har uttalat att företag är attraktiva brottsverktyg eftersom de förser kriminella med både legitimitet och möjligheter att tillträda nya arenor, skala upp verksamhet eller dölja annan brottslighet. Inte minst komplexa ägandestrukturer kan därmed skydda individer mot myndigheters insyn.⁷⁵ EBM har sedan dess i sin lägesbild om ekonomisk brottslighet konstaterat att den ekonomiska brottsligheten numera ofta kännetecknas av storskalighet och långsiktighet. Kriminella har ett ökat fokus på välfärdssystemen, bank- och kreditinstitut, premiepensionssystemet samt stora bygg- och infrastrukturprojekt. Bakom uppläggen finns kriminella med hög förmåga som ofta planerar långsiktigt och strategiskt.⁷⁶ Nationellt underrättelsecentrum har framhållit att 80 procent av alla kriminella nätverk inom EU använder sig av bolag som brottsverktyg, och bolagsförmedlare möjliggör storskaliga brottsupplägg. De kriminella bolagsköparna kan därmed direkt eller indirekt med hjälp av målvakter använda bolagen som fasad för att dölja pågående brottslighet.⁷⁷ Vidare har även Riksrevisionen konstaterat att uppläggen inom arbetslivskriminalitet ofta är komplexa och kan ha kopplingar till organiserad brottslighet.⁷⁸

5.3.3 Samplanerade insatser som framgångsfaktor

I delredovisningen lyfte Upphandlingsmyndigheten bland annat att de kriminellas anpassningsförmåga fördjupar utmaningen. Detta innebär bland annat att samverkan med andra aktörer är viktig i syfte att säkerställa att stödet från myndigheten är uppdaterat och effektivt.

Det bör mot denna bakgrund framhållas att flera ganska omfattande insatser inom området inte bara bygger på samverkan mellan olika aktörer utan att denna samverkan har institutionaliserats genom gemensamma organisationer och strukturer. Några exempel är:

⁷⁵ Brå, *Företag som brottsverktyg*, rapport 2025:20, s. 8.

⁷⁶ EBM, *Ekonomisk brottslighet – lägesbild 2025*, s. 6 och 9.

⁷⁷ Nationellt underrättelsecentrum, *Historikbolag som brottsverktyg*, rapport den 30 april 2024, dnr A274.795/202, s. xx.

⁷⁸ Riksrevisionen, *Myndigheternas samverkan mot arbetslivskriminalitet*, nyhet om nyligen inledd granskning den 15 september 2025: <https://www.riksrevisionen.se/granskningar/pagaende-granskningar/myndigheternas-samverkan-mot-arbetslivskriminalitet.html>

- Nätverket *Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter* (MUR-nätverket).⁷⁹
- Inrättandet av *regionala center mot arbetslivskriminalitet* (a-krimcenter).⁸⁰
- Partnerskapet *Sverige mot organiserad brottslighet* – SMOB.⁸¹
- Den *myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet*, som bland annat tar fram de myndighetsgemensamma lägesbilderna om organiserad brottslighet.⁸²

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att Riksrevisionen har inlett en granskning av statliga myndigheters samverkan mot arbetslivskriminalitet.⁸³

Därutöver finns flera nätverk och forum för erfarenhetsutbyte. Bland annat så publicerade Sveriges kommuner och regioner (SKR) i september 2025 ett nytt stöd för att motverka välfärdsbrottslighet i kommuner.⁸⁴ Stödet har tagits fram i nära dialog med kommuner och berörda myndigheter, och består av flera utbildningsmoduler och skriftligt stödmateriel för att motverka välfärdsbrottslighet. Upphandling är ett av de verksamhetsområden som omfattas av stödmaterialet.

5.3.4 Tillgång till information om leverantörer

Kopplat till digitaliseringsfrågorna så har en rad utredningar och myndigheter framhållit att tillgång till information om leverantörer behöver underlättas för att motverka osund konkurrens i upphandlingar.

EBM har framhållit att det måste bli enklare att kontrollera bolag och deras företrädare och att en lösning skulle vara en samlad integritets- och kvalitetssäkrad informationspunkt, som bland annat tillgängliggör beslut från myndigheterna och domar från domstolarna. Även möjligheterna att ta del av beslut och upptäckta brister som andra offentliga aktörer har identifierat behöver förbättras.⁸⁵

Produktivitetskommissionen ser en betydande potential i att kunna samla, registerföra och tillgängliggöra information om till exempel privata utförare och deras företrädare på ett ordnat sätt. Det kan exempelvis göras genom att det leverantörskontrollsystem som tas fram vid Bolagsverket kompletteras, till exempel genom att ge upphandlande organisationer möjlighet att rapportera in när en leverantör agerat på ett oseriöst, klandervärt eller kriminellt sätt. Kommissionen har även föreslagit att det införs ett

⁷⁹ <https://www.forsakringskassan.se/myndigheter-och-samarbetspartner/samarbeten-och-samarbetspartner/initiativ-et-mur>

⁸⁰ Regeringen (Arbetsmarknadsdepartementet), *Uppdrag att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan*, beslut den 24 februari 2022, dnr A2022/00333. Beslutet ändrades och insatsen förlängdes genom beslut den 19 september 2024, dnr A2024/01109.

⁸¹ <https://www.sh.se/forskning/forskare-och-forskningsprojekt/forskningsprojekt/forskningsprojekt/smob---sverige-mot-organiserad-brottslighet-?query=smob>

⁸² Regeringen (Justitiedepartementet), *Uppdrag till Polismyndigheten och andra berörda myndigheter att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet*, dnr Ju2008/5776/PO och Ju2015/09350/PO.

⁸³ Riksrevisionen, *Myndigheternas samverkan mot arbetslivskriminalitet*, nyhet om nyligen inledd granskning den 15 september 2025: <https://www.riksrevisionen.se/granskningar/pagaende-granskningar/myndigheternas-samverkan-mot-arbetslivskriminalitet.html>

⁸⁴ <https://www.motvalfardsbrottslighet.se/>

⁸⁵ EBM, *Ekonomisk brottslighet – lägesbild 2025*, s. 27 och 29f.

utförrarregister för privata utförare av all offentligt finansierad verksamhet.⁸⁶ SKR har vidare framfört att det skulle behövas ett register över alla avtal (upphandlingar och valfrihetssystem) som kommuner och regioner har med privata aktörer.⁸⁷ Även Brå har nyligen framhållit att det är en utmaning att många aktörer i det förvaltningsrättsliga systemet har egna register och uppgifter om exempelvis administrativa sanktioner. Dessa är dock ofta inte samlade och sökbara vilket gör det svårt att få en överblick av exempelvis företag eller personers företagshistorik, företagens ekonomi och liknande.⁸⁸

Upphandlingsmyndigheten anser att det redan nu borde övervägas hur systemet för samordnad registerkontroll skulle kunna vidareutvecklas när väl det är på plats. Det handlar bland annat om möjligheten att utöka systemet med tillgång till ytterligare uppgifter. Upphandlingsmyndigheten anser även har även ansett att det finns ett behov av prövning av ytterligare personer som företräder leverantörer. Myndigheten anser även att frågan om vilka aktörer med anknytning till leverantören som ska och får kontrolleras vid tillämpning av de fakultativa uteslutningsgrunderna bör bli föremål för närmare analys.

5.3.5 Betydelsen av att ställa arbetsrättsliga villkor

Utnyttjande av anställda genom undermåliga arbetsvillkor kan utgöra en form av arbetskriminalitet. Upphandlingsmyndigheten konstaterade mot denna bakgrund i delredovisningen att ett sätt att motverka arbetslivskriminalitet i upphandling är att verka för att de som utför upphandlade avtal har goda arbetsvillkor.

Delegationen mot arbetslivskriminalitet har i sitt slutbetänkande framhållit att arbetslivskriminalitet vid fullgörandet av offentliga kontrakt kan motverkas genom att det ställs krav på särskilda arbetsrättsliga villkor i avtalet mellan den upphandlande myndigheten och den som tilldelas kontraktet. Upphandlande myndigheter bör därför i så hög utsträckning som möjligt använda sig av de möjligheter som finns att ställa krav på arbetsrättsliga villkor vid offentlig upphandling.⁸⁹

Riksrevisionen har i en granskningsrapport publicerad i september 2025 bedömt att de statliga myndigheterna inte gör tillräckligt för att säkerställa skäliga arbetsvillkor för anställda i offentliga upphandlingar. Riksrevisionen konstaterar att Upphandlingsmyndigheten erbjuder ett uppskattat stöd, men inte fullt ut har kunnat möta behoven på grund av uppdragets komplexitet och begränsade resurser. Riksrevisionen anser att Upphandlingsmyndigheten behöver bättre förutsättningar att vara ett stöd för upphandlande myndigheter när det kommer till krav på arbetsrättsliga villkor. Riksrevisionen rekommenderar bland annat att regeringen säkerställer att upphandlande myndigheter får ett utökat stöd rörande arbetsrättsliga villkor.⁹⁰

I regeringens *Färdplan för de offentliga affärerna 2025–2030* uppmanas upphandlande organisationer att säkerställa, där det är behövligt, att leverantören och eventuella underleverantörer följer arbetsrättsliga villkor.

⁸⁶ SOU 2025:96 s. 419 och 427f.

⁸⁷ SKR, *40 steg för ett tryggare samhälle*, s. 17.

⁸⁸ Brå, *Företag som brottsverktyg*, rapport 2025:20, s. 217.

⁸⁹ SOU 2025:25 s. 405 och 411.

⁹⁰ Riksrevisionen, *Arbetsrättsliga villkor i offentlig upphandling*, RiR 2025:21, s. 43, 44 och 49.

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att utöver behovet av resurser för att kunna ta fram, sprida och förvalta stöd om arbetsrättsliga villkor i upphandling finns även en rättslig utmaning med att följa upp sådana villkor. Myndigheten har sedan länge lyft behovet av lagstöd för att behandla personuppgifter i samband med uppföljning av sociala och arbetsrättsliga villkor i offentliga kontakt.⁹¹ Upphandlingsmyndigheten utgår ifrån att sådant stöd föreslås införas genom den proposition om leverantörskontroll vid upphandling som regeringen har aviserat.

5.3.6 Perspektivträngseln i de offentliga inköpen

Avslutningsvis konstaterar Upphandlingsmyndigheten att de offentliga inköpen framstår som en alltmer mångfacetterad och komplex verksamhet. Bara under de senaste åren har AI, beredskap, arbetslivskriminalitet, infiltration, säkerhetsskydd och handelspolitik tillkommit som nya perspektiv att beakta i de offentliga inköpen för väldigt många upphandlande organisationer och deras leverantörer. Denna perspektivträngsel påverkar inköpsorganisationerna som ofta med små resurser ska beakta och omhänderta många olika perspektiv i varje enskild upphandling, ett arbete som kräver avsatta resurser."

Upphandlingsmyndigheten behöver beakta denna perspektivträngsel när myndigheten tar fram nytt stöd för upphandling, inklusive sådant som syftar till att motverka arbetslivskriminalitet och oseriösa aktörer. En möjlig konsekvens är behovet av att identifiera såväl synergier som målkonflikter mellan olika aktiviteter, insatser, och rekommendationer som syftar till att främja olika perspektiv på de offentliga inköpen. En annan följd av denna utveckling är att Upphandlingsmyndigheten i syfte att motverka arbetslivskriminalitet även kan behöva prioritera insatser som mer generellt utvecklar de offentliga affärerna, såsom digitalisering och e-handel, kategoristyrning, och avtalsuppföljning.

⁹¹ Se SOU 2023:43 s. 257–280.

